32000R1980

L 237/1 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* 21.9.2000

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1980/2000, 17. juuli 2000, ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

olles nõu pidanud regioonide komiteega,

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 ettenähtud menetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 23. märtsi 1992. aasta ühenduse ökomärgise andmise süsteemi käsitleva määruse (EMÜ) nr 880/92 ([4]) eesmärk oli luua vabatahtlik ühenduse ökomärgise andmise süsteem kogu olelustsükli jooksul keskkonda vähem mõjutavate toodete edendamiseks ja tarbijatele nende toodete keskkonnamõju kohta täpse, usaldusväärse ja teaduslikult põhjendatud teabe andmiseks.

(2) Määruse (EMÜ) nr 880/92 artiklis 18 nähakse ette, et komisjon vaatab süsteemi läbi viie aasta jooksul alates selle määruse jõustumisest, võttes arvesse selle rakendamise käigus omandatud kogemusi, ning esitab määruse parandusettepanekud.

(3) Määruse kohaldamise käigus omandatud kogemused on näidanud, et süsteemi tõhususe suurendamiseks, kavandamise parandamiseks ja tegevuse täiustamiseks tuleb süsteemi muuta.

(4) Endiselt kehtivad ühenduse ökomärgise andmise vabatahtliku ja valikulise süsteemi põhieesmärgid; eelkõige peaks niisugune süsteem andma tarbijatele juhendeid kogu olelustsükli jooksul keskkonda vähem mõjutavate toodete kohta ning pakkuma teavet ökomärgistatud toodete keskkonda mõjutavatest omadustest.

(5) Ühenduse ökomärgise andmise süsteemi omaksvõtmisel üldsuse poolt on oluline, et keskkonnaalased valitsusvälised organisatsioonid ja tarbijaorganisatsioonid osalevad aktiivselt ühenduse ökomärgise kriteeriumide kehtestamisel ja arendamisel.

(6) Tarbijatele tuleb selgitada, et ökomärgis esindab neid tooteid, mida kasutades on sama tooterühma muude toodetega võrreldes võimalik teatavaid negatiivseid mõjusid keskkonnale vähendada, piiramata sealjuures toodete suhtes kehtivate ühenduse või siseriiklike õigusaktide nõuete kohaldamist.

(7) Süsteemi kohaldamisalasse peaksid kuuluma tooted ja keskkonnategurid, mis mõjutavad nii siseturgu kui ka keskkonda; käesolevas määruses tuleks toodete hulka lugeda ka teenused.

(8) Ökomärgise kriteeriumide kehtestamise menetlust ja metoodikat tuleks ajakohastada selle valdkonna teadusliku ja tehnilise arengu ning omandatud kogemuste alusel, et tagada kooskõla vastavate selles valdkonnas arendatavate rahvusvaheliselt tunnustatud standarditega.

(9) Süsteemi järjekindla ja tõhusa rakendamise huvides tuleks selgitada ökomärgise valikulise andmise põhimõtteid.

(10) Ökomärgis peaks sisaldama lihtsat, õiget, usaldusväärset ja teaduslikult põhjendatud teavet märgise andmisel arvessevõetavate peamiste keskkonnaaspektide kohta, et tarbija valik võiks olla teadlik.

([1]) EÜT C 114, 12.4.1997, lk 9 ja EÜT C 64, 6.3.1999, lk 14.
([2]) EÜT C 296, 29.9.1997, lk 77.
([3]) Euroopa Parlamendi 13. mai 1998. aasta arvamus (EÜT C 167, 1.6.1998, lk 118), kinnitatud 6. mail 1999, nõukogu 11. novembri 1999. aasta ühine seisukoht (EÜT C 25, 28.1.2000, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2000. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 29. juuni 2000. aasta otsus.
([4]) EÜT L 99, 11.4.1992, lk 1.

(11) Ökomärgise andmise erinevatel etappidel tuleb teha pingutusi, et tagada ressursside tõhus kasutamine ja keskkonnakaitse kõrge tase.

(12) Ökomärgisel tuleb esitada rohkem teavet ökomärgise andmise aluste kohta, et aidata tarbijatel paremini aru saada märgise andmise tähtsusest.

(13) Ökomärgise süsteem peaks tulevikus olema peamiselt isefinantseeritav. Liikmesriikide osamaksud ei tohiks suureneda.

(14) Süsteemi tõhusaks ja erapooletuks rakendamiseks tuleb asjakohasele organile, milleks on Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjon (EUEB), anda ülesanne osaleda ökomärgise andmiskriteeriumide ning hindamis- ja kontrollinõuete kindlaksmääramisel ja läbivaatamisel; EUEB peaks koosnema liikmesriikide poolt määruse (EMÜ) nr 880/92 artikli 9 kohaselt juba määratud pädevatest asutustest ja konsultatiivfoorumist, mis peaks tagama kõikide asjaomaste huvitatud isikute tasakaalustatud osalemise.

(15) Tuleb tagada, et ühenduse ökomärgise andmise süsteem on järjepidev ja kooskõlas ühenduse keskkonnapoliitika esmatähtsate eesmärkidega ning muude ühenduse märgistamise või kvaliteedikontrolli süsteemidega, nagu näiteks need, mis on sätestatud nõukogu 22. septembri 1992. aasta direktiivis 92/75/EMÜ kodumasinate energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses [1] ja nõukogu 24. juuni 1991. aasta määruses (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta [2].

(16) Kuigi liikmesriikides võib olla kasutusel nii praegusi kui ka uusi ökomärgise süsteeme, tuleks säästva tarbimise ühiste eesmärkide edendamiseks ette näha ühenduse ökomärgise süsteemi ja muude ökomärgise süsteemide kooskõla tagavad meetmed.

(17) Tuleb tagada süsteemi rakendamise läbipaistvus ja kooskõla vastavate rahvusvaheliste standarditega, et kergendada ühenduseväliste tootjate ja eksportijate juurdepääsu süsteemile ja selles osalemist.

(18) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused [3].

(19) Määrus (EMÜ) nr 880/92 tuleks asendada käesoleva määrusega, et eespool nimetatud põhjustel kõige otstarbekamal viisil kehtestada vajalikud muudetud sätted, samal ajal kui järjepidevus ja nende kahe määruse vaheline sujuv üleminek tagatakse asjakohaste üleminekusätetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärgid ja põhimõtted

1. Ühenduse ökomärgise andmise süsteemi (edaspidi "süsteem") eesmärk on edendada niisuguseid tooteid, mida kasutades on võimalik vähendada negatiivset mõju keskkonnale, võrreldes sama tooterühma muude toodetega, ja aidata sellega kaasa ressursside tõhusale kasutamisele ning keskkonnakaitse kõrgele tasemele. Seda eesmärki taotletakse tarbijatele nende toodete kohta juhendite ning õige, usaldusväärse ja teaduslikult põhjendatud teabe andmisega.

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *toode* — kõik kaubad ja teenused,

— *tarbija* — ostuagent.

2. Mõju keskkonnale tehakse kindlaks toodete kogu olelustsükli ja keskkonna vastastikuse mõju uurimisega, kaasa arvatud energia ja loodusvarade kasutamine.

3. Süsteemis osalemine ei piira ühenduse või siseriiklike keskkonnaalaste või muude õigusaktide nõuete kohaldamist kaupade erinevate olelustsüklite suhtes ja vajaduse korral teenuse suhtes.

4. Süsteemi rakendamisel järgitakse põhilepingute sätteid, kaasa arvatud ettevaatusprintsiip, põhilepingutega kooskõlas vastuvõetud õigusakte ja ühenduse keskkonnapoliitikat, mis sisaldub nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrusega [4] kehtestatud ühenduse viiendas keskkonna- ja säästva arengu alases tegevusprogrammis, ning viiakse see kooskõlla muude märgistamise ja kvaliteedikontrolli korra ja süsteemidega, eelkõige direktiivis 92/75/EMÜ sätestatud ühenduse energiamärgistamise süsteemi ja määruses (EMÜ) nr 2092/91 sätestatud mahepõllumajanduse süsteemiga.

[1] EÜT L 297, 13.10.1992, lk 16.
[2] EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1804/1999 (EÜT L 222, 24.8.1999, lk 1).
[3] EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
[4] EÜT C 138, 17.5.1993, lk 1.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Ühenduse ökomärgise võib anda ühenduses saadaolevatele toodetele, mis vastavad artiklis 3 nimetatud olulistele keskkonnanõuetele ja artiklis 4 nimetatud ökomärgise andmise kriteeriumidele. Ökomärgise andmise tingimused kehtestatakse tooterühmade kaupa.

Tooterühm tähendab kaupu ja teenuseid, mida kasutatakse samalaadsetel eesmärkidel ning mis on kasutamise seisukohast ja tarbijate arusaamade kohaselt võrdsed.

2. Käesolevasse süsteemi kuulumiseks peab tooterühm vastama järgmistele tingimustele:

a) selle müügi- ja kaubandusmaht moodustab siseturul märkimisväärse osa;

b) sellel on toote ühes või enamas olelustsüklis ülemaailmselt või piirkondlikult oluline ja/või üldiselt oluline mõju keskkonnale;

c) sellel on märkimisväärne võimalus tarbijavaliku kaudu mõjutada keskkonna parandamist ja ergutada tootjaid või teenuste osutajaid otsima konkurentsieeliseid ökomärgisega tooteid pakkudes;

d) oluline osa selle müügimahust müüakse lõpptarbimiseks või lõppkasutamiseks.

3. Et tagada ökomärgise võimalikult tõhus mõju keskkonna parandamisele, võib tooterühma jaotada alarühmadesse ja vastavalt sellele kohandada ökomärgise andmise kriteeriume, kui toote omadused seda nõuavad.

Ühe tooterühma eri alarühmadele ökomärgise andmise kriteeriume, mis on esitatud samas artikli 6 lõike 5 kohaselt avaldatavas kriteeriumide dokumendis, tuleb kohaldada samast ajast alates.

4. Ökomärgist ei või anda ainetele või preparaatidele, mis on nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ([1]) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/45/EÜ ([2]) kohaselt liigitatud kui väga mürgised, keskkonnaohtlikud, kantserogeensed, reproduktsiooni mõjutava toksilise toimega või mutageensed, ega kaupadele, mille valmistamisel on kasutatud inimest ja/või keskkonda tõenäoliselt oluliselt kahjustavaid tootmisviise või mille tavakasutamine võib olla tarbijale kahjulik.

5. Käesolevat määrust ei kohaldata toiduainete, jookide, farmaatsiatoodete ega nõukogu direktiivis 93/42/EMÜ ([3]) määratletud meditsiiniseadmete suhtes, mis on ette nähtud erialaseks kasutamiseks või mille kasutamise määrab tervishoiutöötaja või kui neid kasutatakse tema järelevalve all.

Artikkel 3

Keskkonnanõuded

1. Ökomärgise võib anda tootele, mille omadused võimaldavad sellel märkimisväärselt mõjutada kõige tähtsamate keskkonnaaspektide parandamist, mis on seotud artiklis 1 ettenähtud eesmärkide ja põhimõtetega. Need keskkonnaaspektid määratakse kindlaks I lisa soovitusliku hindamismaatriksi alusel ja need peavad vastama II lisas ettenähtud metodoloogilistele nõuetele.

2. Kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) võrreldava paranemise hindamiseks tuleb arvestada keskkonnatulu ja -kulu põhjal määratud keskkonnabilansiga, mis sisaldab tervisekaitse ja ohutuse aspekte ja on seotud kõnealuste toodete kohandamisega nende kõigis olelustsükli etappides. Hindamisel võetakse samuti arvesse kontrollitavate toodete kasutamisega seotud võimalikku tulu keskkonnale;

b) esmatähtsad keskkonnaaspektid määratakse kindlaks, tehes selgeks need keskkonnamõjude kategooriad, mida uuritav toode kogu oma olelustsükli jooksul kõige rohkem mõjutab, ning nende aspektide hulgast valitakse välja need, mille osas on olemas märkimisväärseid parandamisvõimalusi;

c) kaupade olelustsüklisse kuulub tootmise ettevalmistamise etapil tooraine hankimine või tootmine ja töötlemine ning energiatootmine. Neid aspekte võetakse arvesse niivõrd, kui see on tehniliselt teostatav.

Artikkel 4

Ökomärgise andmise kriteeriumid ja kontrollinõuded

1. Ökomärgise andmise eritingimused kehtestatakse tooterühmade kaupa. Nendes kriteeriumides nähakse ette nõuded, mida toode peab täitma iga artiklis 3 nimetatud esmatähtsa keskkonnaaspekti osas, et tootele saaks anda ökomärgise, sealhulgas nõuded, mis on seotud toote sobivusega tarbijate vajaduste rahuldamisel.

2. Selektiivsete kriteeriumidega püütakse tagada märgise andmine järgmiste põhimõtete alusel:

a) toote võimalused ühenduse turuosa hõivata on kriteeriumide kehtivusaja jooksul piisavad, et tarbija valiku kaudu keskkonda parandada;

b) kriteeriumid võtavad arvesse, kas kriteeriumide kohandamine mõistliku ajavahemiku jooksul on tehniliselt ja majanduslikult teostatav;

([1]) EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 1999/33/EÜ (EÜT L 199, 30.7.1999, lk 57).

([2]) EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1.

([3]) EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/79/EÜ (EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1).

c) kriteeriumide kindlaksmääramisel püütakse saavutada keskkonna maksimaalset parandamist.

3. Nõuded, kuidas hinnata teatavate toodete ökomärgise vastavust kriteeriumidele ja kontrollida artikli 9 lõikes 1 nimetatud ökomärgise kasutamistingimusi, kehtestatakse iga tooterühma kohta koos ökomärgise andmise kriteeriumidega.

4. Kriteeriumide kehtivusaeg ning hindamis- ja kontrollinõuded määratakse iga tooterühma kohta kindlaks eraldi sellele rühmale ökomärgise andmise kriteeriumide osana.

Ökomärgise andmise kriteeriumid ja nende kriteeriumidega seotud hindamis- ja kontrollinõuded vaadatakse läbi õigel ajal enne iga tooterühma kriteeriumide kehtivusaja lõppu ja selle alusel tehakse ettepanek nende kehtivusaega pikendada, see tühistada või seda muuta.

Artikkel 5

Tööplaan

Komisjon koostab artiklis 17 ettenähtud korras artiklis 1 esitatud eesmärkide ja põhimõtete kohase ühenduse ökomärgise tööplaani ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist, olles eelnevalt konsulteerinud artiklis 13 nimetatud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoniga (edaspidi EUEB). Tööplaani kuulub süsteemi arengustrateegia, milles kinnitatakse järgnevaks kolmeks aastaks:

— keskkonna parandamise ja turuosa hõivamise eesmärgid, mida süsteemi abil tahetakse saavutada,

— mittetäielik loetelu tooterühmadest, mida loetakse ühenduse tegevuses esmatähtsaks,

— süsteemi ja liikmesriikides kasutusel olevate muude ökomärgise andmise süsteemide kooskõlastamise ja koostöö kavad.

Tööplaanis võetakse eriti arvesse ühistegevuse arendamist, et toetada ökomärgise saanud toodete kasutamist ja luua olemasolevate ning tulevaste tooterühmade kohta teabe vahetamise süsteem siseriiklikul ja Euroopa Liidu tasandil.

Tööplaanis nähakse ette ka meetmed strateegia elluviimiseks ja esitatakse süsteemi rahastamise kava.

Esitatakse ka teenuste lühiiseloomustus, mille suhtes süsteemi ei kohaldata, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS).

Tööplaan vaadatakse korrapäraselt läbi. Esimene tööplaani läbivaatus sisaldab aruannet ühenduse ökomärgise süsteemi ja siseriiklike süsteemide kooskõlastamise ja koostöökavade rakendamise kohta.

Artikkel 6

Ökomärgise kriteeriumide kehtestamise menetlus

1. Ökomärgise andmise tingimused määratletakse tooterühmade kaupa.

Iga tooterühma ökoloogilised erikriteeriumid ja nende kehtivusajad määratakse kindlaks artiklis 17 ettenähtud korras pärast EUEBga konsulteerimist.

2. Komisjon alustab menetlust omal algatusel või EUEB taotlusel. Ta annab EUEBle volituse välja töötada ja korrapäraselt läbi vaadata käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatele tooterühmadele ökomärgise andmise kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded. Volitust sisaldavas dokumendis nähakse ette töö lõpetamise tähtpäev.

Volitust sisaldava dokumendi koostamisel võtab komisjon asjakohaselt arvesse:

— artiklis 5 ettenähtud tööplaani,

— II lisas nimetatud metodoloogilisi nõudeid.

3. Volituse alusel koostab EUEB tooterühma ökomärgise kriteeriumide projekti ning nende kriteeriumidega seotud hindamis- ja kontrollinõuete projekti artikli 4 ja IV lisa kohaselt, võttes arvesse II lisas nimetatud teostatavuse uuringu ja turu-uuringu tulemusi, olelustsükli hindamist ja keskkonna parandamisvõimaluste analüüsi.

4. Komisjoni teavitatakse lõikes 3 nimetatud kriteeriumide projektist ning komisjon otsustab, kas volitus:

— on täidetud ja kriteeriumide projekti võib anda korralduskomiteele menetlemiseks artikli 17 kohaselt või

— volitus ei ole täidetud ning sel juhul jätkab EUEB tööd kriteeriumide projektiga.

5. Komisjon avaldab ökomärgise andmise kriteeriumid ja nende ajakohastatud variandid *Euroopa Ühenduste Teatajas* (L-seerias).

Artikkel 7

Ökomärgise andmine

1. Ökomärgise saamise taotlusi võivad esitada tootjad, importijad, teenuste osutajad, hulgimüüjad ja jaemüüjad. Kahte viimati nimetatud rühma kuuluvad isikud võivad esitada taotluse ainult nende toodete kohta, mida nad turustavad oma margitoote nime all.

2. Taotlus võib käsitleda ka tooteid, mida turustatakse ühe või mitme margitoote nime all. Uut taotlust ei ole vaja esitada, kui toote omadused muutuvad nii, et need ei mõjuta ökomärgise andmise kriteeriumide täitmist. Pädevaid asutusi teavitatakse olulistest muudatustest.

3. Taotlus esitatakse pädevale asutusele järgmiselt:

a) kui toode pärineb ühest liikmesriigist, esitatakse taotlus selle liikmesriigi pädevale asutusele;

b) kui toode pärineb samal kujul mitmest liikmesriigist, esitatakse taotlus ühe asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele. Sel juhul konsulteerib asjaomane pädev asutus taotluse hindamisel muude nimetatud liikmesriikide pädevate asutustega;

c) kui toode pärineb väljaspoolt ühendust, võib taotluse esitada pädevale asutusele ühes liikmesriigis, kus toodet turustatakse või on turustatud.

4. Ökomärgise andmise otsuse teeb taotluse saanud pädev asutus pärast:

a) kontrollimist, et toode vastab artikli 6 lõikes 5 avaldatud kriteeriumidele;

b) kontrollimist, et taotlus vastab hindamis- ja kontrollinõuetele;

c) konsulteerimist pädevate asutustega, kui see on lõike 3 kohaselt vajalik.

5. Kui ökomärgise andmise kriteeriumid näevad ette, et tootmisrajatised peavad vastama teatavatele nõuetele, peavad kriteeriumidele vastama kõik rajatised, kus toodet valmistatakse.

6. Pädevad asutused tunnustavad katseid ja kontrolli, mida on teinud EN 45000 sarja standardite või samaväärsete rahvusvaheliste standardite kohaselt akrediteeritud asutused. Pädevad asutused teevad koostööd, et tagada hindamis- ja kontrollimenetluste tõhus ja pidev rakendamine.

Artikkel 8

Ökomärgis

Ökomärgise vorm peab olema kooskõlas III lisaga. Artikli 6 kohastes kriteeriumides peab sisalduma täpne kirjeldus iga tooterühma kohta esitatava keskkonnaalase teabe ning selle ökomärgisel esitamise kohta. Teave peab alati olema selge ja arusaadav.

Komisjon konsulteerib enne 24. septembrit 2005 siseriiklike tarbijaühingutega, kes on esindatud komisjoni otsusega 95/260/EÜ [1] loodud tarbijakomitees, et hinnata, kui tõhusalt ökomärgis ja lisateave vastavad tarbijate teabevajadusele. Selle hinnangu alusel teeb komisjon artiklis 17 ettenähtud korras kõik asjakohased muudatused, mis on seotud ökomärgisel esitatava teabega.

[1] EÜT L 162, 13.7.1995, lk 37.

Artikkel 9

Kasutamistingimused

1. Pädev asutus sõlmib iga ökomärgise taotlejaga lepingu märgise kasutamistingimuste kohta. Nende hulka kuuluvad sätted märgise kasutamisloa tühistamise kohta. Pärast konkreetse toote suhtes kohaldatavate ökomärgise kriteeriumide iga läbivaatamist kaalutakse loa andmist uuesti ning vajaduse korral leping uuendatakse või lõpetatakse. Lepingus märgitakse, et süsteemis osalemine ei piira ühenduse või siseriiklike keskkonnaalaste või muude õigusaktide nõuete kohaldamist kaupade eri olelustsüklite suhtes ja vajaduse korral teenuse suhtes.

Selleks võetakse kasutusele tüüpleping artiklis 17 ettenähtud korras.

2. Enne märgise andmist ei tohi ökomärgist kasutada ega sellele reklaamis viidata, pärast märgise andmist tohib seda teha ainult seoses konkreetse tootega, millele märgis on antud.

Igasugune vale või eksitav reklaam või märgise või logo kasutamine, mida võib segi ajada käesoleva määrusega kehtestatud ühenduse ökomärgisega, on keelatud.

Artikkel 10

Ökomärgise kasutamise edendamine

Liikmesriigid ja komisjon soodustavad koostöös EUEB liikmetega ühenduse ökomärgise kasutamist teadlikkuse tõstmise ja teabekampaaniate korraldamisega tarbijatele, tootjatele, hulgimüüjatele, jaemüüjatele ja üldsusele, toetades sellega süsteemi arengut.

Ökomärgisega toodete kasutamise edendamiseks peaksid komisjon ja teised ühenduse institutsioonid ning siseriikliku tasandi ametiasutused näitama eeskuju, sätestades nõuded oma toodetele, ilma et see piiraks ühenduse õiguse kohaldamist.

Artikkel 11

Muud liikmesriikides kasutusel olevad ökomärgise süsteemid

Komisjon ja liikmesriigid peavad tagama vajaliku kooskõla ühenduse süsteemi ja liikmesriikides kasutatavate siseriiklike süsteemide vahel, eriti tooterühmade valimise ja kriteeriumide väljatöötamise ning läbivaatamise osas ühenduse ja siseriiklikul tasandil. Selleks kehtestatakse artiklis 17 ettenähtud korras koostöö- ja kooskõlastamismeetmed, mille hulka kuuluvad muuhulgas artikli 5 kohaselt tehtud tööplaanis kavandatud meetmed.

Kui tootel on nii ühenduse ökomärgis kui ka siseriiklik märgis, esitatakse need märgised tootel kõrvuti.

Liikmesriikides juba kasutusel olevaid ökomärgise süsteeme võib kasutada koos ühenduse süsteemiga.

Artikkel 12

Kulud ja lõivud

Iga ökomärgise saamistaotluse puhul tuleb tasuda taotluse menetluslõiv.

Taotleja maksab ökomärgise kasutamise eest aastamaksu.

Taotluse esitamise lõivu ja aastamaksu määrad kehtestatakse V lisa kohaselt ja artiklis 17 ettenähtud korras.

Artikkel 13

Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjon

Komisjon asutab Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoni (EUEB), mis koosneb artiklis 14 nimetatud pädevatest asutustest ja artiklis 15 nimetatud konsultatiivfoorumist. EUEB osaleb eelkõige ökomärgise andmise kriteeriumide ning hindamis- ja kontrollinõuete väljatöötamisel ja läbivaatamisel artikli 6 kohaselt.

Komisjon võtab vastu EUEB töökorra artiklis 17 ettenähtud korras, võttes arvesse IV lisas ettenähtud menetluse põhimõtted.

Artikkel 14

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik peab tagama, et käesolevas määruses ettenähtud ülesannete täitmise eest määratakse vastutama ja tegutsema asutus või asutused (edaspidi "pädev asutus" või "pädevad asutused"). Kui on määratud rohkem kui üks pädev asutus, määrab liikmesriik kindlaks nende volitused ning nende suhtes kehtivad kooskõlastamisnõuded.

2. Liikmesriigid tagavad, et:

a) pädevate asutuste koosseis tagab nende sõltumatuse ja erapooletuse;

b) pädevate asutuste töökord tagab siseriiklikul tasandil kõikide huvitatud isikute aktiivse osalemise ja töö asjakohase läbipaistvuse;

c) pädevad asutused kohaldavad käesoleva määruse sätteid nõuetekohaselt.

Artikkel 15

Nõuandev foorum

Komisjon tagab, et EUEB järgib oma tegevuses põhimõtet, et kõik, kelle huvid on teatava tooterühmaga seotud, nagu näiteks tööstus, teenuste osutajad, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, käsitööga tegelevad ettevõtjad ja nende kutseühingud, ametiühingud, hulgimüüjad, jaemüüjad, importijad, keskkonnakaitsjate rühmad ja tarbijaorganisatsioonid, on foorumil tasakaalustatult esindatud. Need isikud kohtuvad nõuandval foorumil. Komisjon kehtestab foorumi töökorra artiklis 17 ettenähtud korras.

Artikkel 16

Kohandamine tehnika arenguga

Käesoleva määruse lisasid võib artiklis 17 ettenähtud korras kohandada tehnika arenguga, sealhulgas vastava rahvusvahelise standardiseerimisalase tegevuse arenguga.

Artikkel 17

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 18

Rikkumised

Juhul kui käesoleva määruse sätteid ei järgita, rakendavad liikmesriigid asjakohaseid õigus- või haldusmeetmeid ning teatavad nendest meetmetest komisjonile.

Artikkel 19

Üleminekusätted

Käesolevaga tunnistatakse määrus (EMÜ) nr 880/92 kehtetuks. Artikli 12 lõike 1 kohaselt sõlmitud lepingute suhtes jääb see aga kehtima. Määrusel (EMÜ) nr 880/92 põhinevad otsused jäävad kehtima, kuni need vaadatakse läbi või nende kehtivusaeg lõpeb.

Artikkel 20

Läbivaatamine

Komisjon vaatab süsteemi enne 24. septembrit 2005 läbi, võttes arvesse selle rakendamise käigus omandatud kogemusi.

Komisjon teeb vajaduse korral ettepanekud teha käesolevas määruses muudatused.

Artikkel 21

Lõppsätted

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. juuli 2000

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
N. FONTAINE	J. GLAVANY

I LISA

SOOVITUSLIK HINDAMISMAATRIKS

Toodete olelustsükkel

Keskkonnaaspektid	Kaubad					Teenused		
	Tootmise ettevalmistamine/ toorained	Tootmine	Turustamine (sealhulgas pakendamine)	Kasutamine	Korduvkasutamine/ ringlussevõtt/ kõrvaldamine	Kauba soetamine teenuste osutamiseks	Teenuste osutamine	Jäätme hooldus
Õhu kvaliteet								
Vee kvaliteet								
Mullakaitse								
Jäätmete vähendamine								
Energiasääst								
Loodusvarade majandamine								
Globaalse soojenemise ärahoidmine								
Osoonikihi kaitse								
Keskkonnaohutus								
Müra								
Bioloogiline mitmekesisus								

II LISA

ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMIDE VÄLJATÖÖTAMISE METODOLOOGILISED NÕUDED

Sissejuhatus

Esmatähtsate keskkonnaaspektide identifitseerimine ja valimine ning ökomärgise kriteeriumide väljatöötamine koosneb järgmistest etappidest:

— teostatavuse uuring ja turu-uuring,

— olelustsükli hindamine,

— keskkonna parandamisvõimaluste analüüs,

— ettepanek kriteeriumide kohta.

Teostatavuse uuring ja turu-uuring

Teostatavuse ja turu-uuringus võetakse arvesse kõnealuste tooterühmade ühenduse turul olevaid eri liike, toodetud, varutud, imporditud ja müüdud koguseid ning turustruktuuri liikmesriikides. Võetakse arvesse ka sise- ja väliskaubandust.

Hinnatakse tarbijate arusaamu, tooteliikidevahelisi funktsionaalseid erinevusi ning vajadust määrata kindlaks alarühmad.

Olelustsükli hindamine

Rahvusvaheliselt tunnustatud meetodite ja standardite kohaselt teostatud olelustsükli hindamise abil määratakse kindlaks esmatähtsad keskkonnaaspektid, mille kohta tuleb välja töötada kriteeriumid. Standardites EN ISO 14040 ja ISO 14024 ettenähtud põhimõtted võetakse vastavalt asjaoludele nõuetekohaselt arvesse.

Keskkonna parandamisvõimaluste analüüs

Keskkonna parandamisvõimaluste analüüsimisel võetakse arvesse eelkõige järgmisi aspekte:

— teoreetilised võimalused keskkonda parandada seoses turustruktuuride võimalike muutustega. See põhineb olelustsükli hindamise alusel leitud parandamisvõimaluste hindamisel,

— tehniline, tööstuslik ja majanduslik teostatavus ning turu muutused,

— tarbijate hoiakud, käsitused ja eelistused, mis võivad mõjutada ökomärgise tõhusust.

Ettepanek kriteeriumide kohta

Lõplikus ettepanekus ökoloogiliste kriteeriumide kohta võetakse arvesse tooterühmaga seotud keskkonnaaspektid.

III LISA

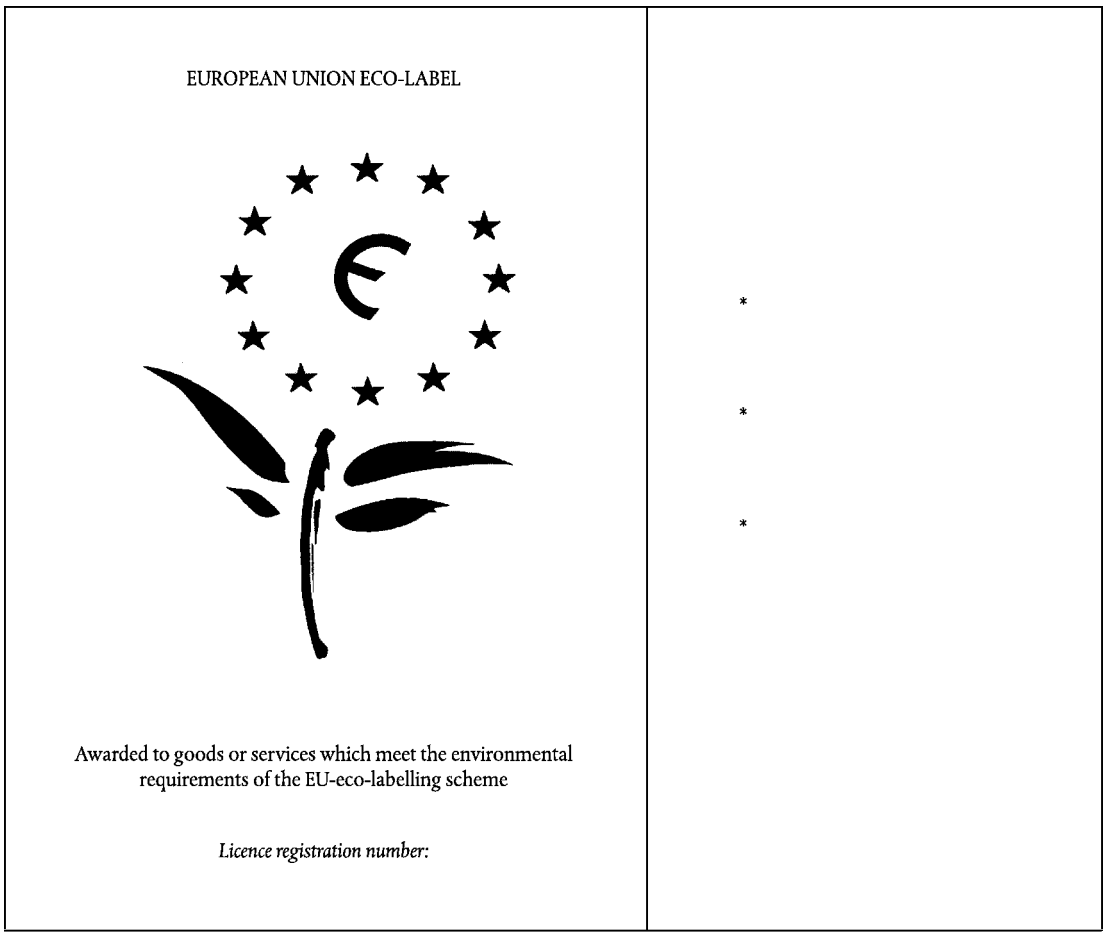
ÖKOMÄRGISE KIRJELDUS

Ökomärgise kuju

Ökomärgis antakse toodetele, mis vastavad kõikidele valitud esmatähtsate keskkonnaaspektide kriteeriumidele. See annab tarbijale teavet, mis on kooskõlas artikliga 8 ja järgneva skeemiga.

Märgis koosneb kahest osast: esimene lahter ja teine lahter, nagu allpool esitatud:

Teine lahter sisaldab andmeid ökomärgise andmise aluste kohta. Teave peab olema seotud vähemalt ühe, kuid mitte

Box 1 Box 2

rohkem kui kolme mõjuga keskkonnale. Teave esitatakse sõnalise lühikirjeldusena.

Näide:

*	vähe õhku saastav
*	energiatõhus
*	vähemürgine

Kui see on otstarbekas, kasutatakse esimest ja teist lahtrit koos, kuid kui väikeste kaupade puhul tuleb arvesse võtta olemasolevat ruumi, võib teise lahtri mõnel juhul täitmata jätta, kui kogu märgist kasutatakse sama kaubaga seoses mujal. Näiteks võib esimest lahtrit kasutada eraldi toote peal, kui kogu märgis on kantud mujal pakendile, infolehele või muule müügikoha materjalile.

IV LISA

ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMIDE KEHTESTAMISMENETLUSE PÕHIMÕTTED

Ökomärgise andmise kriteeriumide ning nende kriteeriumidega seotud hindamis- ja kontrollinõuete väljatöötamisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid.

1. **Huvitatud isikute osalemine**

a) Ökomärgise andmise kriteeriumide väljatöötamiseks igale tooterühmale luuakse EUEBis spetsiaalne ajutine töörühm, mille töös osalevad artiklis 15 nimetatud huvitatud isikud ja artiklis 14 nimetatud pädevad asutused.

b) Huvitatud isikud osalevad esmatähtsate keskkonnaaspektide identifitseerimisel ja valimisel, seda eriti järgmistel etappidel:

i) teostatavuse uuring ja turu-uuring;

ii) olelustsükli hindamine;

iii) keskkonna parandamisvõimaluste analüüs;

iv) ettepanek kriteeriumide kohta.

Kogu menetluse ajal püütakse kõikide põhjendatud jõupingutusega saavutada üksmeelt, seades eesmärgiks keskkonnakaitse kõrge taseme saavutamise.

Antakse välja töödokument, milles tehakse kokkuvõte iga etapi peamistest tähelepanekutest, ja antakse see osalejatele õigel ajal enne ajutise töörühma koosolekut.

2. **Avalik arutelu ja läbipaistvus**

a) Koostatakse ja avaldatakse kõige tähtsamaid tulemusi sisaldav lõpparuanne. Töö erinevate etappide tulemusi kajastavad vahedokumendid tehakse asjast huvitatutele kättesaadavaks ning avaldatud arvamusi võetakse arvesse.

b) Aruande sisu üle korraldatakse avalik arutelu. Kriteeriumide projekti kohta võib esitada ettepanekuid vähemalt 60 päeva jooksul enne nende komiteele esitamist artiklis 17 ettenähtud korras. Kõik saadud märkused võetakse arvesse. Taotluse korral antakse teavet arvamuste arutamise kohta.

c) Aruanne sisaldab kommenteeritud kokkuvõtet ja lisasid, milles on üksikasjalikud kokkuvõtvad arvutused.

3. **Konfidentsiaalsus**

Tagatakse üksikisikutelt, riiklikelt organisatsioonidelt, eraõiguslikelt äriühingutelt, huvirühmadelt, huvitatud isikutelt või teistest allikatest saadud konfidentsiaalse teabe kaitse.

V LISA

LÕIVUD

1. **Taotluse esitamise lõivud**

Ökomärgise saamise taotluse eest tuleb tasuda taotluse menetluslõiv. Kinnitatakse väikseim ja suurim lõiv.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete [1] ning arengumaade tootevalmistajate ja teenuste osutajate taotluse esitamise lõivu vähendatakse vähemalt 25 % võrra.

2. **Aastamaksud**

Iga taotleja, kellele on antud ökomärgis, tasub ökomärgise andnud pädevale asutusele ökomärgise kasutamise eest aastamaksu.

Maksustamisperiood algab taotlejale ökomärgise andmise kuupäevast.

Aastamaks arvutatakse ökomärgise saanud toote aastase müügimahu alusel ühenduses. Kinnitatakse madalaim ja kõrgeim lõiv.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete [1] ning arengumaade tootevalmistajate ja teenuste osutajate aastamaksu vähendatakse vähemalt 25 % võrra.

Taotlejad, kes on juba EMASi või ISO 14001 kohaselt sertifitseeritud, võivad saada aastamaksu lisavabastust.

Muid maksuvähendusi võib vajaduse korral anda artikli 17 kohaselt.

3. **Katsetamis- ja kontrollimiskulud**

Taotluse esitamise lõivu ja aastamaksu hulka ei loeta katsetamise ja kontrollimisega seotud kulusid, mis taotluses esitatud toodete puhul võivad vajalikuks osutuda. Taotlejad maksavad niisugused katsetamise ja kontrollimisega seotud kulud ise.

Hindamis- ja kontrollinõuete koostamisel tuleb võtta arvesse eesmärki hoida kulud võimalikult väikesed. See on eriti tähtis, kui eesmärk on soodustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete osalemist ühenduse ökomärgise süsteemis ning sellega kaasa aidata süsteemi laiemale levikule.

[1] Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, nagu on määratletud komisjoni soovituses 96/280/EÜ (EÜT L 107, 30.4.1996, lk 4).